

om disse Spørgsmaal, og naar man saa sagde, at de havde jo været behandlede ifjor, maatte jeg tilstaa, at ifjor gif det paa samme Maade: Folkethinget havde ingen Mening, eller vilde i ethvert Tilfælde ikke sige sin Mening derom. Sa, kommer man sammen med Folk, som interessere sig for Forsvarssagen, spørges der ligeledes, hvad vil nu egentlig Folkethinget, hvad kan det ventes at ville gjøre, i hvad Retning tør man haabe at finde Tilslutning til Forslag, vedrørende Forsvarssagens Ordning? Sa, saa er man i den sørgelige Tilstand at maatte sige: Folkethinget har pro tempore ingen Mening derom. Der har ganske vist været en Tid, fra hvilken jeg kan referere nogle Meninger. Der har været en Tid, hvor der forelaa Betænkninger fra Flertallets Side, hvor man søgte at faae Stridskræfterne koncentrerede paa Sjælland, hvor man sagde, at det var det, det kom an paa, men saa foreligger der atter nogle Aar bagefter Beslutninger fra Folkethinget, som gaa i stil modsat Retning og gaa ud paa at sprede Forsvaret. Saa foreligger der Udtalelser, der gaa ud paa, at vi skulle kaste Hovedvægten paa Søforsvaret, og saa foreligger der endogaa en Beslutning af Folkethinget, som er blevet ophøiet til Lov, og som siger, at Flaaden skal have et vist Antal Skibe af forskjellig Slags, men desværre foreligger der mange Beslutninger senere, som vise, at Folkethinget dog heller ikke vil være med til at give de Skibe, som det selv har anset for nødvendige. Saaledes findes der en Del Udtalelser paa dette Omraade, som ere i allerhøieste Grad modsigende, men vil man se hen til det nuværende Folkething og til det, der var tilstede ifjor, saa kan man med Hensyn til Forsvarssagen ikke sige noget som helst Andet, end at Folkethinget har ingen Mening, Folkethinget vil ikke sige sin Mening. Dog maa jeg tilstaa, at det allerubehageligste af de Tilfælde, jeg har haft ved, saaledes at komme sammen med andre Mennesker og blive spurgt om Folkethingets Mening, hændte mig forleden Dag. Da var der en ung Mand, som kom til mig; han havde taget medicinsk Examen og havde stor Lyst til at gaa ind og blive Militærlæge. Han sagde, at han kom i al Oprigtighed for at udtale, at han var noget i Tvivl om, hvorvidt han kunde følge sin Lyst, thi han var i det Tilfælde, at han havde en gammel svagelig Moder at sørge for, og han maatte derfor ogsaa tage Hensyn til, om han kunde leve i den paagjældende Stilling, tage Hensyn til Brødet som saa mange Andre. Derfor sagde han: Jeg vilde gjerne, inden jeg beslutter mig til at gaa ind i Hæren som Militærlæge, vide, hvad jeg kan vente at faae i Lønning

som Militærlæge; jeg veed nok, at der er Bestemmelser derom fra 1866—67, men jeg veed ogsaa, at disse have skullet revideres og fremlægges til Revision hvert Aar. Han bad mig nu gjøre ham den Tjeneste at sige ham, hvad Folkethingets Mening var med Hensyn til disse Lønningsrevisioner. Jeg var i det sørgelige Tilfælde at maatte sige ham, at Folkethinget havde ingen Mening i saa Henseende hverken ifjor eller iaar. Han blev vred paa mig, idet han troede, at jeg vilde gjøre Nar ad ham, og saa endte det med, at jeg maatte søge samtlige Nigsdagsstidender fra 1873 til Dato igjennem (Munterhed) — ja, det var et drøit Arbejde — men det var endnu værre at se det Indtryk, det gjorde paa den paagjældende Mand, da han saae, at jeg havde Ret, at dette Spørgsmaal havde været 13 Gange til Forhandling her, uden at Folkethinget en eneste Gang havde sagt sin Mening derom. Det tilstaaer jeg var for mig alt Andet end behageligt. Jeg anser dette, at Folkethinget saaledes reducerer sig til en Institution uden Mening, for at være uheldigt, og jeg kan ikke se Andet, end at jeg ogsaa har et Vidnesbyrd fra anden Side om, at man derved kommer paa Grændsen af det Forsatningsstridige. Jeg skal minde om, at vi have en Udtalelse, der har lydt i denne Sal, og det fra en Mand, om hvis Ord's Vægt der jo ifølge den Stilling, han indtager, selvfølgelig ikke kan rejses nogen Tvivl. Dette ærede Medlem udtalte, at det vilde ikke komme til et saadant Forhold her i Danmark, at man ikke brød sig om Folkethingets Mening; det vilde være en forfatningsstridig Tilstand, at man ikke brød sig om Folkethingets Mening (Stemmer: Regjeringen bryder sig jo ikke om den). Sa, for Dieblirket ligger det nærmest at vise, at Folkethinget selv gjør Noget, som efter min Opfattelse er forfatningsstridigt. Naar Folkethinget nemlig ingen Mening har om disse Spørgsmaal og ingen Mening vil sige, kan man ikke bryde sig om Folkethingets Mening og ultra posse nemo obligatur — det er en bekjendt Sætning —: naar man ikke kan bryde sig om Folkethingets Mening, kommer man til, nødes man til ikke at bryde sig om den. Dette, at man saaledes har den store Brimmelse af begravede Forslag, dette, at Folkethinget enten ikke har nogen Mening, eller ikke vil sige nogen Mening angaaende denne Række af nogle og fyrgetyve Lovforslag, som findes paa § 28, bliver efter min Opfattelse ingenlunde endnu særlig lysteligere, naar man ser hen til den Tid, der er medgaaet for at komme saa vidt som vi nu er. 3die Behandling af Finantsloven begyndte iaar den 4de Marts. Jeg indrømmer